

Budgetunderlag

år 2025–2027

dnr 4198-1.1.1-2023

Södertörns högskolas ethos

Verksamheten vid Södertörns högskola bygger på demokratiska och akademiska värden. Vi verkar för ett öppet samhälle, yttrandefrihet, medborgerlig bildning och kritiska samtal. Högskolan slår vakt om grundläggande akademiska värden som autonomi, kollegialitet, akademisk frihet och ansvarstagande, liksom vetenskaplig integritet. Högskolan har undertecknat *Magna Charta Universitatum*, en deklaration signerad av flertalet europeiska lärosäten som värnar akademisk frihet och institutionell integritet.

Södertörns högskola bedriver utbildning och forskning i vetenskapliga miljöer med hög kvalitet och samhällsförankring som grund. Högskolan är en internationell miljö som är präglad av det lilla lärosätets närhet mellan studenter och lärare och det stora lärosätets bredd och höga forskningskvalitet. Utbildning och forskning bedrivs i ett brett spektrum av ämnen inom humaniora, naturvetenskap, samhällsvetenskap, teknik och utbildningsvetenskap, såväl i etablerade discipliner som i interdisciplinära grupperingar. Skillnader mellan olika forsknings- och ämnestraditioner respekteras.

Södertörns högskola är ett självständigt lärosäte som utvecklas genom kraften i det kritiska kunskapssökandet samtidigt som den lägger vikt vid gemensamt skapande och spridande av kunskap i samverkan med andra samhällsaktörer. Kvaliteten i verksamheten vilar på kollegialt inflytande, studentmedverkan och ansvarstagande på alla nivåer. Mångvetenskaplighet, mångkulturalitet och medborgerlig bildning är begrepp som påminner oss om Södertörns högskolas rötter samtidigt som de ger riktning åt förverkligandet av högskolans vision.

Södertörns högskolas utbildningar utmärks av att vara forskningsbaserade, samhällsrelevanta och präglade av pedagogiskt engagemang och nytänkande. Program, fristående kurser och uppdragsutbildningar erbjuds inom många ämnen på grundnivå, avancerad nivå och på forskarutbildningsnivå. Utbildningarna vänder sig till studenter från alla delar av samhället och möter dem under olika skeden i livet. Högskolans lärandemiljöer kännetecknas av öppenhet och tillgänglighet, där alla studenter ges goda förutsättningar att utvecklas och tillgodogöra sig studierna.

Södertörns högskola är och ska fortsatt vara en attraktiv, inkluderande och konkurrenskraftig arbetsplats, där allas kompetens tillvaratas och där medarbetare trivs och utvecklas. Den interna styrningen präglas av tillit, öppenhet och delaktighet. Verksamheten bedrivs med hög kvalitet och är effektiv. Lika villkor är en självklar grund för medarbetares och studenters möjligheter. Högskolans studenter är aktiva medaktörer i utbildningarna, blir kunniga och självständiga samhällsaktörer och bemöts med respekt och förväntan om engagemang.

Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Södertörns högskola befinner sig i en kunskapsintensiv storstadsregion med stark tillväxt och stor efterfrågan på högre utbildning. 2,3 procent av regionens invånare är studenter, mot 4 procent i övriga regioner i Sverige. Högskolan har gott söktryck och kan med sin unika profil starkt bidra till att lösa samhällsutmaningar inom exempelvis skolans och socialtjänstens kompetensförsörjning, hållbar stadsutveckling och innovativ kultur. Genom sin profil och lokalisering i Flemingsberg bidrar högskolan till att bredda rekryteringen till högre studier och höja utbildningsnivån i Stockholmsregionen, särskilt södra Storstockholm. Lokaliseringen betyder också att högskolan, tillsammans med övriga lärosäten på campus, verksamt kan bidra till förverkligandet av de nya regionala stadskärnorna, framför allt i Flemingsberg och Barkarby. För att garantera att behovet av kompetens i stockholmsregionen täcks under denna expansiva fas är det rimligt att högskolans utbildningsuppdrag utökas.

I en turbulent arbetsmarknad ökar efterfrågan från yrkesarbetande på fortbildning. Inom ramen för livslångt lärande ser högskolan möjligheter att bygga ut de befintliga områden som idag adresserar detta behov. Exempel på pågående aktiviteter är erfarenhetsbaserad lärarutbildning, fördjupning i praktisk kunskap för yrkesverksamma inom vård och omsorg, kurser om islam i dagens Sverige, statistikkurser för yrkesverksamma, kurser för vårdpersonal inriktade på infektionssjukdomar, för att nämna några. De satsningar som gjorts från 2020 på bristyrkesutbildningar och livslångt lärande har varit mycket välkomna i detta sammanhang.

Högskolan bidrar till livslångt lärande genom utbildning finansierad via omställningsstudiestödet för ett 60-tal studenter under 2023. Stora delar av det befintliga utbudet är relevant för denna studentgrupp, men helt nya utbildningar riktade enbart till omställningsstudenter kan inte bli aktuella så länge inga nya resurser tillförs.

För att kunna ge goda kvalitetsförutsättningar för utbildningarna önskar högskolan en långsiktigt stabil anslagsutveckling. Högskolan ser stort behov av fortsatt höjning av ersättningsbeloppet för studenter inom humaniora och samhällsvetenskap. Högskolan välkomnar de kvalitetsförstärkningar som har gjorts, men konstaterar att dessa har urholkats av kostnadsökningar, vilket fått till följd att antalet undervisningstimmar för studenterna i bästa fall har kunnat bibehållas. Vidare vill högskolan påminna om de negativa konsekvenser som produktivitetsavdraget får för utbildningens kvalitet och lärarnas arbetsmiljö.

Högskolan undrar över eventuella konsekvenser av den i senaste budgetpropositionen aviserade omfördelningen till STEM-området som ska "baseras på utbildningar med låg aktivitet och genomströmning samt på omfattningen av fristående kurser inom områden där det inte bedöms råda motsvarande brist på arbetsmarknaden". Formuleringen antyder en förändring av regeringens styrning eftersom lärosätena hittills haft eget ansvar att bedöma utbildningsutbudet utifrån bland annat arbetsmarknadens behov. Södertörns högskola har en relativt stor del fristående kurser inom bland annat humaniora och samhällsvetenskap som inte entydigt pekar mot något behov på arbetsmarknaden, men där ämnena i sig har stor betydelse för samhällets bildningsnivå och utveckling. Vad gäller genomströmning är den med nuvarande resurstilldelningssystem självreglerande eftersom lärosätena förlorar på låg prestationsgrad.

Det är också angeläget att tydliggöra att högskolan har haft kraftigt ökade pensionsavsättningar de senaste åren, från cirka 40 mkr år 2018 till drygt 80 mkr år 2023. Enligt prognosen fortsätter ökningen så att högskolan år 2025 kommer att behöva sätta av cirka 93 mkr. Högskolan har genomfört en rad

åtgärder för att få ekonomin i balans. Det har bland annat skett i form av verksamhetsförändringar som innebär att antalet medarbetare inom gemensam förvaltning och bibliotek minskat med 16 helårsarbetskrafter. Inom utbildning och forskning har de ökade personalkostnaderna inneburit nedskärningar på i synnerhet tim- och visstidsanställda lärare, vilket undergräver de satsningar och kvalitetsförstärkningar som regeringen gör.

I dagsläget uppgår andelen studenter med FUNKA-intyg vid Södertörns högskola till 9 procent. Det är i grunden positivt att personer som tidigare inte kunnat delta fullt ut i högskolan får stöd, och breddat deltagande är en självklar av högskolans profil sedan starten. Samtidigt skapar den ökade volymen funktionsvarierade studenter en pedagogisk och administrativ utmaning som högskolan bara delvis får ekonomiskt stöd för (via Stockholms universitet). Detta stöd beräknas dessutom minska från och med 2025, varför högskolan önskar att regeringen tillför riktade resurser till lärosätena på detta område.

Högskolan får idag ett visst stöd för studentkårens viktiga verksamhet. Detta stöd är långt ifrån tillräckligt för att säkerställa en rimlig nivå på organisationen av studentinflytande och studenthälsa, områden där pandemin belyst den stora betydelsen av kårens insatser. Finansieringen bör vara i paritet med förslagen i den utredning som gjordes i samband med kårobligatoriets avskaffande (SOU 2008:11).

Forskning och utbildning på forskarnivå

Forskning och forskarutbildning vid Södertörns högskola finansieras dels från statliga anslag, dels genom bidrag från forskningsfinansiärer. Av avgörande betydelse för verksamheten är bidrag från Östersjöstiftelsen, som för 2023 fördelade drygt 180 mkr till högskolan. Övriga bidrag uppgick till knappt 80 mkr.

Östersjöstiftelsen fördelar medel till forskning och forskarutbildning med särskild inriktning mot Östersjö- och Östeuropaområdet på Södertörns högskola och utgör en finansiell bas för högskolans profil mot nämnda forsknings- och forskarutbildningsområden. De forskningsmiljöer som finansieras är väl integrerade i högskolan och ger goda förutsättningar för forskningsanknytning för många av högskolans utbildningar. Förstärkningen av forskningsanslaget 2021 har gett högskolan ökade möjligheter att tillsammans med Östersjöstiftelsen skapa bättre långsiktiga villkor för akademiska anställningar, vilket är centralt för rekrytering av lärare och forskare. Ett gott ömsesidigt samarbete med Östersjöstiftelsen ger också möjligheter att stärka och bygga excellenta forskningsmiljöer relevanta för stiftelsens ändamål.

Samtidigt finns det flera starka forskningsmiljöer utan direkt koppling till Östersjö- och Östeuropaprofilen, liksom en rad utbildningar där stiftelsen inte naturligt ger förutsättningar för forskningsanknytning. Högskolan vill därför betona behovet av ökade basanslag för forskning för att kunna garantera och utveckla utbildningarnas vetenskapliga grund och ge utrymme för lärosätenas egna prioriteringar. I övrigt hänvisas till högskolans inspel till regeringens kommande forsknings- och innovationsproposition.

Högskolan välkomnar regeringens satsning på forskning inom polisiärt arbete. För att säkerställa utbildningens grund i vetenskap och beprövad erfarenhet behöver professionsrelevant och praktisknära polisforskning utvecklas. Det är samtidigt angeläget att polisutbildningen ges resurser för att stärka undervisningens forskningsbas, och då studenter inom uppdragsutbildning inte inräknas i underlaget för fördelning av forskningsanslag vill Södertörns högskola peka på behovet av att polisutbildningen ges samma långsiktiga förutsättningar som professionsutbildningar som leder fram till examina på

högskolenivå.

Södertörns högskolas önskemål

1. Högskolan vill bestämt framföra synpunkten att de kraftigt ökade pensionsavsättningarna utgör ett hot mot såväl regeringens som lärosätenas höga ambitioner med utbildning och forskning, och hoppas därför att regeringen beaktar detta i kommande budgetarbete.
2. Utifrån regionens stora efterfrågan på och behov av kvalificerad arbetskraft, i synnerhet för att bidra till samhällsutmaningarna, förklarar sig högskolan beredd och villig att expandera relevanta utbildningar.
3. För att säkerställa kvalitet och lärartid i utbildningar inom HSTJ-området önskar högskolan ytterligare permanent höjning av ersättningsnivån.
4. Högskolan önskar att regeringen tillför riktade resurser till lärosätena för att tillgodose de ökade behov som den ökade andelen studenter med FUNKA-intyg innebär.
5. Stödet som lärosätena förmedlar till studentkårerna behöver höjas för att en hög nivå på studentinflytandet ska kunna garanteras.
6. Basanslaget för forskning behöver höjas för att stärka utbildningarnas vetenskapliga grund. För att bygga upp och bedriva professionsrelevant och praktknära polisforskning i anslutning till grundutbildningen till polis önskar Södertörns högskola att polisstudenterna räknas med i garantinivån om 17 500 kr/HÅS i forskningsanknytningsanslag. Detta skulle innebära en höjning av anslaget med drygt 12 mkr.

Tabell 1 Total budget

	2023	2024	2025	2026	2027
Total budget	ÅR -1	År 0	År 1	År 2	År 3
(tkr)	Utfall	Prognos	Ber.	Ber.	Ber.
<u>Verksamhetens intäkter</u>					
Anslag ¹	611 636	630 223	620 270	616 365	616 365
Avgifter	224 432	232 855	232 900	232 900	232 900
Bidrag	279 549	302 496	302 510	302 510	302 510
Finansiella intäkter	14 409	11 000	10 900	10 900	10 900
Summa intäkter	1 130 025	1 176 574	1 166 580	1 162 675	1 162 675
<u>Verksamhetens kostnader</u>					
Personal	-712 652	-754 958	-782 900	-782 900	-782 900
Lokaler	-195 893	-204 632	-204 600	-204 600	-204 600
Drift/Övrigt	-180 065	-184 208	-184 400	-184 400	-184 000
Avskrivningar	-7 692	-7 468	-9 100	-10 400	-11 400
Finansiella kostnader	-914	-1 000	-849	-1 007	-1 130
Summa kostnader	-1 097 217	-1 152 266	-1 181 849	-1 183 307	-1 184 030
Verksamhetsutfall	32 809	24 308	-15 269	-20 632	-21 355
Transfereringar	0	0	0	0	0
Årets kapitalförändring/ årets resultat	32 809	24 308	-15 269	-20 632	-21 355
Utgående myndighetskapital (inkl. årets kapitalförändring)	226 111	250 419	235 150	214 518	193 163
Utgående oförbrukade bidrag	206 029	210 000	215 000	215 000	215 000

¹ Intäkterna av anslag ska motsvara summan av anslag i tabell 2 och 3.

Tabell 2 Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

	2023	2024	2025	2026	2027
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå (tkr)	ÅR -1	År 0	År 1	År 2	År 3
	Utfall	Prognos	Ber.	Ber.	Ber.
<i>Verksamhetens intäkter</i>					
Takbelopp ^{1,4}	483 679	498 208	489 272	485 367	485 367
Beräknad avräkning ² (A)	483 679	498 208	489 272	485 367	485 367
Särskilda åtaganden (B)					
Anslag (A+B)	483 679	498 208	489 272	485 367	485 367
Avgifter	213 002	225 188	225 200	225 200	225 200
Bidrag	20 720	27 510	27 510	27 510	27 510
Finansiella intäkter	9 534	6 862	6 800	6 800	6 800
Summa intäkter³	726 935	757 767	748 782	744 877	744 877
<i>Verksamhetens kostnader</i>					
Personal	-422 404	-448 241	-464 800	-464 800	-464 800
Lokaler	-146 186	-153 514	-153 500	-153 500	-153 500
Drift/Övrigt	-142 395	-140 434	-140 400	-140 400	-140 000
Avskrivningar	-5 458	-5 303	-5 824	-6 656	-7 296
Finansiella kostnader	-602	-640	-543	-644	-723
Summa kostnader	-717 046	-748 132	-765 067	-766 000	-766 319
Årets kapitalförändring/ Årets resultat	9 889	9 636	-16 285	-21 123	-21 442

¹ Takbelopp enligt budgetpropositionen för 2024 i 2024 års prisnivå.

² Beräknad avräkning av anslag för utbildning på grundnivå och avancerad nivå bland annat med hänsyn till

ev. utnyttjande av tidigare uppkommet anslagssparande eller överproduktion, samt ev. decemberprestationer.

³ Summering av anslag, avgifter, bidrag och finansiella intäkter.

⁴ Summering inkluderar särskilda medel om 3035 tkr för 2023 och 3 085 tkr för 2024.

Tabell 3 Forskning och utbildning på forskarnivå

Forskning och utbildning på forskarnivå (tkr)	2023	2024	2025	2026	2027
	ÅR -1	År 0	År 1	År 2	År 3
	Utfall	Prognos	Ber.	Ber.	Ber.
<u>Verksamhetens intäkter</u>					
Anslag ^{1,2}	127 957	132 015	130 998	130 998	130 998
Avgifter	11 429	7 667	7 700	7 700	7 700
Bidrag	258 829	274 987	275 000	275 000	275 000
Finansiella intäkter	4 876	4 138	4 100	4 100	4 100
Summa intäkter	403 091	418 806	417 798	417 798	417 798
<u>Verksamhetens kostnader</u>					
Personal	-290 248	-306 717	-318 100	-318 100	-318 100
Lokaler	-49 707	-51 118	-51 100	-51 100	-51 100
Drift/Övrigt	-37 670	-43 773	-44 000	-44 000	-44 000
Avskrivningar	-2 234	-2 165	-3 276	-3 744	-4 104
Finansiella kostnader	-312	-360	-306	-363	-407
Summa kostnader	-380 171	-404 134	-416 782	-417 307	-417 711
Årets kapitalförändring/ Årets resultat	22 919	14 672	1 016	491	87

¹ Med anslag avses de medel som har anvisats myndigheten i budgetpropositionen för 2024 i 2024 års prislivå.

² Summering inkluderar särskilda medel om 1 017 tkr för 2024.

Tabell 4 Investeringar i anläggningstillgångar och räntekontokredit

	2023	2024	2025	2026	2027
Investeringar i anläggningstillgångar ¹	ÅR -1	År 0	År 1	År 2	År 3
	Utfall	Prognos	Ber.	Ber.	Ber.
IB lån i Riksgäldskontoret	21 881	22 828	30 360	36 260	40 860
Beräknad nyupplåning	8 648	15 000	15 000	15 000	15 000
<i>varav investeringar i immateriella anläggningstillgångar</i>	0	1 000	1 000	1 000	1 000
Beräknad amortering	7 701	7 468	9 100	10 400	11 400
UB lån i Riksgäldkontoret	22 828	30 360	36 260	40 860	44 460
Maximalt utnyttjande av låneramen under året	30 529	37 828	45 360	51 260	55 860
Föreslagen låneram	69 000	69 000	69 000	69 000	69 000
Beräknad ränteutgift	803	955	999	1157	1280
Ränteantaganden för nyupplåning (%)	3,59	3,59	3	3	3
Summa räntor och amorteringar	8 504	8 423	10 099	11 557	12 680
Maximalt utnyttjande av räntekontokrediten under året	0	0	0	0	0
Föreslagen räntekontokredit	0	0	0	0	0

¹ Enligt definition i 5 kap. 1 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

Tabell 6 Lokalförsörjning

Redovisning av lokaler (mnr)	2023	2024	2025	2026	2027
	ÅR -1 Utfall	År 0 Prognos	År 1 Ber.	År 2 Ber.	År 3 Ber.
Area, kvm LOA (exkl. student- och gästforskarbostäder)					
– föregående års utgång	62 917	62 917	62 917	62 917	62 917
– ökning under året					
– minskning under året					
– vid årets utgång (A)	62 917	62 917	62 917	62 917	62 917
Förbättringsutgift på annans fastighet¹					
– nyinvesteringar	1564	0	0	0	0
– avskrivningar	1029	1030	1030	1030	1030
Lokalhyra (exkl. student- och gästforskarbostäder) (B)²	161	173	173	173	173
Genomsnittlig hyra (kr/m² LOA)³	2556	2750	2750	2750	2750
Sammanställning av lokalkostnader (exkl. student- och gästforskarbostäder)⁴ (C)	176	191	191	191	191
Genomsnittlig lokalkostnad (kr/kvm LOA)⁵	2793	3036	3036	3036	3036
Lärosätets totala kostnader (D)	1097	1152	1182	1183	1184
Totala externa hyresintäkter	22	22	22	22	22
Justerade totala kostnader (D2)	1 119	1 175	1 204	1 206	1 206
Lokalkostnadens andel av verksamhetens totala kostnader⁶	16,01%	16,58%	16,16%	16,14%	16,13%
Lokalkostnadens andel av justerade totala kostnader⁷	15,69%	16,26%	15,86%	15,84%	15,83%

¹ En redovisning ska lämnas av det totala utgående beloppet enligt balansräkningens balanspost.

Vidare efterfrågas två specifika särredovisningar, nyinvesteringar och avskrivningar.

² Inklusive avtalade ersättningar vid avflyttning före viss tidpunkt, i fall då sådan beräknas ske, samt eventuella återställningskostnader vid avflyttning.

³ Beräknas som B/A.

⁴ Redovisas i enlighet med SUHF:s rekommendationer (REK 2014:1, 2015-10-26, dnr 14/069) om lokalkostnader vid universitet och högskolor i den del som avser sammanställning av lokalkostnader, se bilaga 2 till rekommendationerna.

⁵ Beräknas som C/A.

⁶ Beräknas som C/D.

⁷ Beräknas som C/D2.

Tabell 7 Avgifter

(tkr)

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat
År -1	196 524	198 567	-2 043
<i>varav tjänsteexport</i>	3 365		3 365
År 0	206 361	205 256	1 106
<i>varav tjänsteexport</i>	4 443	4 443	0
År 1	206 361	206 361	0
<i>varav tjänsteexport</i>	4 443	4 443	0

Offentligrättslig verksamhet	Intäkter till inkomstitel ¹	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat
År -1				
År 0				
År 1				

¹ Intäkter som inte får disponeras.

Avgiftsintäkter enligt 4 och 15 §§ avgiftsförordningen ska inte redovisas.